

PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNICH /DZIECI W BIURZE TURYSTYCZNO-SZKOLENIOWYM JUNIK

Tomasz Murzyn

Preambuła

Mając na uwadze treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, w szczególności prawa do ochrony ich godności i wolności od wszelkich form krzywdzenia, Firma Turystyczno-Szkoleniowa Junik Tomasz Murzyn przyjmuje niniejszy dokument, jako wzór zasad i procedur w przypadku podejrzenia, że dziecko, które przebywa na wycieczce szkolnej, obozie, kolonii letniej, zimowisku, dzieje się krzywda oraz zapobiegania takim zagrożeniom. Politykę ochrony dzieci w Firmie Turystyczno-Szkoleniowej Junik Tomasz Murzyn będziemy realizować poprzez niniejsze zasady.

1. Junik prowadzi swoją działalność operacyjną z najwyższym poszanowaniem praw człowieka, w szczególności praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
2. Junik uznaje swoją rolę w prowadzeniu biznesu społecznie odpowiedzialnego i promowaniu pożądanых postaw społecznych.
3. Junik w szczególności podkreśla istotność prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dzieci i zobowiązuje się szkolić swój personel w tym zakresie.
4. Junik zobowiązuje się edukować personel na temat okoliczności wskazujących, że dziecko przebywające na wycieczce szkolnej, może być krzywdzone oraz w zakresie sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuację.
5. Jedną z form skutecznego zapobiegania krzywdzeniu dzieci jest identyfikacja dziecka przebywającego na wycieczce szkolnej i jego/jej relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa. Personel podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą znajduje się w sytuacji określonej jako stwarzającej zagrożenie.

Procedura w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Pilot wycieczki szkolnej wielodniowej zawsze jest wyposażony w listę uczestników (imię i nazwisko), która umożliwia szybką identyfikację dziecka, w przypadku wycieczki szkolnej jednodniowej, upewnia się zaraz na początku wycieczki, czy wychowawca- nauczyciel posiada taką listę.
2. W sytuacji nietypowych i/lub podejrzanych, wskazujących na możliwe ryzyko krzywdzenia dziecka, identyfikacja jest obowiązkowo przeprowadzona przez pilota grupy. Przykład sytuacji mogących budzić podejrzenia znajdują się w Załączniku nr 1
3. **Pilot grupy oraz wychowawcy i nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora placówki oświatowej do sprawowania opieki pedagogicznej, zwracają szczególną uwagę na**

uniemożliwienie innym osobom dorosłym wchodzenie w jakiegokolwiek relacje w stosunku do dzieci sobie powierzonym.

4. W przypadku pojawienia się osoby dorosłej, która oświadcza, że łączy ją relacja z którymś z dzieci przebywających na wycieczce szkolnej: pilot oraz wychowawca lub nauczyciel (obowiązek koniunkcji zawsze 2 osoby sprawujące opiekę nad dziećmi) zobowiązani są do:
 - a. Zapytać o tożsamość osoby dorosłej, oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą następuje spotkanie. W tym celu można poprosić o dokument tożsamości (imie, nazwisko, adres, numer PESEL)
 - b. W przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz **dziecko**. Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i dzieckiem znajduje się w Załączniku nr 2.
 - c. Jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na spotkanie osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie)
5. W przypadku oporu ze strony osoby dorosłej co do okazania dokumentu tożsamości i/lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu dzieciom na wycieczce szkolnej Firmy Turystyczno-Szkoleniowej Junik bezpieczeństwa i została opracowana zgodnie z zaleceniami organów państwa.
6. Po wyjaśnieniu sprawy w sposób pozytywny należy podziękować za czas poświęcony na upewnienie się, w rodzaju relacji do dziecka i jeszcze raz podkreślić, że procedura ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom na wycieczce szkolnej.
7. W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, należy dyskretnie powiadomić np. pracowników ochrony lub innych wychowawców przebywających na wycieczce szkolnej.
8. Od momentu kiedy pojawiły się pierwsze wątpliwości zarówno dziecko, jak i osoba dorosła powinni być pod stałą obserwacją pilota grupy i nauczyciela i nie zostawać sami.
9. W przypadku gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, pilot grupy zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
10. W zależności od sytuacji i miejsca pilot wraz z wychowawcą weryfikują wspólnie, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.

Procedura w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka

1. Mając uzasadnienie podejrzenia, że dziecko przebywające na wycieczce szkolnej jest krzywdzone, **należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia**. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności , telefon wykonuje pilot lub nauczyciel, który jest bezpośrednio

świadkiem zdarzenia. Jeśli zawiadamiającym jest nauczyciel, jednocześnie o zdarzeniu informuje dyrektora placówki oświatowej, w przypadku pilota jest on zobowiązany natychmiast wykonać telefon do właściciela Firmy Turystyczno-Szkoleniowej Junik.

2. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:
 - a. dziecko ujawniło pilotowi grupy lub nauczycielowi fakt krzywdzenia,
 - b. Pilot grupy lub nauczyciel zaobserwował krzywdzenie,
 - c. Dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci.
3. W tej sytuacji należy uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzaney o krzywdzenie dziecka oddalenie się z miejsca zdarzenia.
4. W uzasadnionych przypadkach można dokonać obywatelskiego zatrzymania osoby podejrzaney, W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji należy trzymać tę osobę pod nadzorem dwóch osób, najlepiej w osobnym pomieszczeniu z dala od widoku innych dzieci.
5. **W każdym przypadku priorytetem musi być dbałość o bezpieczeństwo dzieci.** Dziecko powinno przebywać pod opieką pilota grupy i/lub nauczyciela do czasu przyjazdu policji.
6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa powiązanego z kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (sperma, ślina, naskórek) należy w miarę możliwości nie dopuścić, aby dziecko myło się oraz jadło/piło do czasu przyjazdu policji.
7. Po interwencji należy opisać zdarzenie w notatce służbowej, przekazanej następnie dyrektorowi placówki oświatowej i właścicielowi Firmy Turystyczno-Szkoleniowej Junik.

Zatrudnienie osób do pracy z dziećmi

1. Wszystkie osoby dorosłe znajdujące się na wycieczce szkolnej pracujące i opiekujące się dziećmi muszą być dla nich bezpieczne, co oznacza m.in., że ich historia zatrudnienia powinna wskazywać, że nie skrzywdziły w przeszłości dziecka.
2. Każdą osobę dorosłą na wycieczce szkolnej należy obowiązkowo sprawdzić w Rejestrze Sprawców Przestępstwa na Tle Seksualnym.
3. Sprawdzenie osoby w Rejestrze odbywa się poprzez wydruk wyników wyszukiwania osoby Rejestrze z dostępem, ograniczonym, który następnie wkładany jest do dokumentacji wycieczki. Sprawdzenie należy powtarzać co roku. Zakres danych osobowych niezbędnych do sprawdzenia osoby w Rejestrze znajduje się w Załączniku nr 3.
 - a) Sprawdzenie pilota grupy, przewodników lokalnych, leży w gestii Firmy Turystyczno-Szkoleniowej Junik

- b) Sprawdzenie wychowawców i nauczycieli leży w gestii dyrektora placówki oświatowej
 - c) Sprawdzenie kierowcy/ów, leży w gestii firmy transportowej
 - d) Sprawdzenie pracowników obiektów noclegowych, leży w gestii właściciela obiektu
 - e) Sprawdzenie przewodników muzealnych , animatorów sportowych, survivalowych i innych leży w gestii właściciela danej firmy.
4. Wszystkie osoby dorosłe, które mogą mieć potencjalny kontakt z dziećmi, powinny złożyć oświadczenie o braku karalności i o nietoczeniu się postępowań o czyny przeciwko dzieciom- Załącznik nr 4

Słowniczek:

Na potrzeby tego dokumentu zostało doprecyzowane znaczenie poniższych pojęć:

1. Dziecko to każda osoba poniżej 18 roku życia.
2. Obca osoba dorosła to każdy człowiek powyżej 18 roku życia, który nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym.
3. Krzywdzenie dziecka oznacza popełnienie na jego szkodę przestępstwa.
4. Przestępstwo na szkodę dziecka- na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. Wykorzystanie seksualne z art. 200 kodeksu karnego). Z uwagi na specyfikę obiektów turystycznych, w których łatwo można uzyskać możliwość odosobnienia, przestępstwami, do których najczęściej może dojść na ich terenie będą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, w szczególności zgwałcenie (art.197 kodeksu karnego). seksualne wykorzystanie niepełnoletniości i bezradności (art. 198 kk), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art.199 kk), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15 roku życia (art. 200 kk), grooming (uwiedzenie małoletniego za pomocą środków porozumienia się na odległość- art.22a kk).

Załącznik nr 1: Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia lub wskazywać na krzywdzenie dziecka

UWAGA! Wystąpienie niektórych wskaźników nie oznacza automatycznie, że dochodzi do wykorzystania małoletniego. Ważne jest, żeby zachować czujność i zwracać uwagę na sytuacje, które mogą wzbudzić niepokój. Sytuacją niepokojącą będzie również taka, w której relacja osoby dorosłej i dziecka nie wydaje się swobodna i opiekuńcza.

Przykładowe sytuacje mogące wystąpić na wycieczce szkolnej.

Osoba dorosła nie chce podać swoich danych osobowych ani powiązań relacji z dzieckiem.	Osoba dorosła próbuje zabierać dziecko bezpośrednio do pokoju, sprawia wrażenie jakby nie chciał, żeby dziecko nawiązało kontakt z nauczycielami lub pilotem grupy.
Osoba dorosła oświadcza, że nie ma dokumentów swoich i/lub dziecka; nie chce udzielić wyjaśnień.	Osoba dorosła, chce nawiązać kontakt z dzieckiem, zaprasza inne osoby, które nie są uczestnikami wycieczki szkolnej (osoby takie mogą pojawiać się na krótki czas).
Osoba dorosła przywozi ze sobą gadzety czy przedmioty które mogą być przekazywane dzieciom jako prezent.	Osoba dorosła, próbuje wejść w relacje z dzieckiem poprzez oferowanie prezentów lub słodyczy.
Pilot lub wychowawcy zaobserwowali alkohol lub narkotyki w pokoju w którym zakwaterowane są dzieci.	<p>Przeprowadza się rozmowę z dziećmi, zakwaterowanym w danym pokoju, pilot lub nauczyciel, ustalają w pierwszej kolejności czy wymienione rzeczy zabronione zostały dzieciom podrzucone przez inną osobę dorosłą, czy dzieci przywiozły je osobiście z domu i w jaki sposób weszły w ich posiadanie.</p> <p>UWAGA- rozmowa z dzieckiem powinna być prowadzona spokojny tonem z życzliwością, pozwala to będąc poza miejscem stałego zamieszkania dziecka na zwiększenie prawdopodobności dziecka, ze względu na brak możliwości wywierania presji przez osobę krzywdzącą-zastraszanie.</p>

Załącznik nr 2: Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i dzieckiem podczas identyfikacji

Podczas rozmowy z osobą dorosłą należy zachować spokój, być uprzejmym i cierpliwym.

Na początku rozmowy poinformować osobę dorosłą, że na wycieczce szkolnej organizowanej przez Firmę Turystyczno-Szkoleniowej Junik obowiązują procedury ochrony dzieci i w związku z tym pracownik może zadać dodatkowe pytania w celu weryfikacji danych dziecka lub relacji łączącej go z dorosłym.

Mogą zaistnieć sytuacje, w których osoba dorosła będzie czuła się niekomfortowo, wyrazi swój sprzeciw albo niezadowolenie. NIE MUSI to oznaczać, że jest ona potencjalnym przestępcą.

Przykład rozmowy z osobą dorosłą wchodzącą w kontakt z dzieckiem:

„Na naszej wycieczce szkolnej obowiązują procedury ochrony dzieci, w związku z tym, w momencie zaobserwowania kontaktu z dzieckiem prosimy Panią/Pana o przedstawienie dokumentów tożsamości.

- ➔ Jak się Pan/Pani nazywa?
- ➔ Czy jest Pan/Pani prawnym opiekunem dziecka? lub Czy dziecko jest z Panem/Panią spokrewnione? Czy ma Pan/Pani dokument do sprawowania opieki nad dzieckiem?
- ➔ Czy ma Pan/Pani zaświadczenie od opiekunów dziecka, że może Pan/Pani spotkać się z dzieckiem w czasie trwania wycieczki szkolnej?
- ➔ Czy ma Pan/Pani telefon do opiekunów dziecka, żebyśmy mogli to potwierdzić?
- ➔ W jakim celu chce Pan/Pani spotkać się z dzieckiem i czy to spotkanie może odbyć się w obecności nauczyciela lub pilota grupy?

Przykładowa rozmowa z dzieckiem:

- ➔ Jak się nazywasz, ile masz lat?
- ➔ Kim jest osoba, która próbowała Cię zaczepić?
- ➔ Czy znacie się dobrze z tym Panem/Panią?

Załącznik nr3: Zakres danych do sprawdzenia osoby w Rejestrze Sprawców
Przestępstw na Tle Seksualnym

**Zakres danych pracownika/współpracownika/stażysty niezbędnych do sprawdzenia w
Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.**

Imię i nazwisko:

Data urodzenia:

Pesel:

Nazwisko rodowe:

Imię ojca:

Imię matki:

Rejestr dostępny jest na stronie: <https://rps.ms.gov.pl/>

By móc uzyskać informację z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest
założenie profilu organizacji.

OŚWIADCZENIE

.....

miejsce i data

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym
o nr oświadczam, że nie byłam/em
skazana/y za przestępstwo przeciwko woli seksualnej i obyczajności i
przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się
przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z Procedurami Ochrony Dzieci
obowiązującymi w Junik i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Podpis